

HOVRÄTTEN FÖR
NEDRE NORRLAND
Rotel 12
Handläggare 5

DOM
2025-01-24
Sundsvall

Mål nr
B 2059-24

Sid 1 (4)

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Sundsvalls tingsrätts dom den 18 november 2024 i mål nr B 1195-24, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Motpart (Åklagare)

Kammaråklagare Catharina Kjelsson
Åklagarkammaren i Sundsvall

Klagande och motpart (Målsägande)

Andreas Gröndal

Ombud och målsägandebiträde: Advokat Johan Backlund
Advokat Johan Backlund AB

Klagande och motpart (Tilltalad)

Savas Akyol, 19880906-5338
Medborgare i Turkiet
Frihetsberövande: Häktad
Köpmangatan 29 2 tr
852 31 Sundsvall

Ombud och offentlig försvarare: Advokat Johan Lavås
Mittadvokaterna HB

SAKEN

Försök till mord m.m.

HOVRÄTTENS DOMSLUT

Hovrätten fastställer tingsrättens dom

Beslaget ska bestå.

Savas Akyol ska stanna kvar i häkte till dess fängelsestraffet får verkställas.

Johan Backlund får ersättning av staten för arbete med 22 303 kr, varav 4 461 kr utgör mervärdesskatt.

Johan Lavås får ersättning av staten med 55 886 kr, varav 26 962 kr avser arbete, 15 225 kr tidsspillan, 2 522 kr utlägg och 11 177 kr mervärdesskatt.

Dok.Id 237820

Postadress
Box 170
851 03 Sundsvall

Besöksadress
Södra Tjörngatan 2

Telefon
060-18 68 00
E-post: hovratten.nedrenorrland@dom.se
www.hovrattenfordrenorrland.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

Kostnaden för försvararen och målsägandebiträdet ska staten stå för.

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Andreas Gröndal har yrkat att Savas Akyol under åtalspunkten 1.1 döms för försök till mord i stället för grov misshandel och att påföljden bestäms till ett längre fängelsestraff än det som tingsrätten har dömt ut. Han har vidare yrkat att Savas Akyol ska förpliktas betala hela det vid tingsrätten yrkade skadeståndet.

Savas Akyol har motsatt sig Andreas Gröndals yrkanden och har yrkat att han frikänns från åtalet under åtalspunkten 1.1 och att Andreas Gröndals skadeståndsyrkande avslås. Han har under alla förhållanden yrkat strafflindring och att skadeståndet till Andras Gröndal ska bestämmas till ett lägre belopp.

Åklagaren och Andreas Gröndal har motsatt sig Savas Akyols yrkanden.

UTREDNINGEN I HOVRÄTTEN

I hovrätten har i överklagade delar åberopats samma bevisning som vid tingsrätten. De videoinspelade förhören från tingsrätten och åberopade filmer har spelats upp.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Ansvar och skadestånd

Savas Akyol har i enlighet med tingsrättens dom, i den del den inte överklagats, gjort sig skyldig till grov misshandel.

Det som kommit fram i hovrätten ger inte hovrätten anledning att göra någon annan bedömning än den som tingsrätten har gjort i överklagade delar, vare sig i fråga om skuld, rubricering, straffmätning eller skadestånd. Tingsrättens dom ska därför fastställas i sin helhet.

Häktning

För grov misshandel är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse ett år och sex månader och det är inte uppenbart att det inte finns risk för att Savas Akyol på fri fot undandrar sig straff. Han ska därför stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen får laga kraft mot honom.

Ersättning till försvararen

Johan Lavås har utöver annat yrkat ersättning för 20,25 timmars arbete. Med hänsyn till målets art och omfattning i hovrätten anser hovrätten att uppdraget inte motiverat så omfattande förberedelsearbete som förekommit. Enligt hovrättens bedömning utgör skälig tidsåtgång för arbete i hovrätten 17 timmar. Mot övriga yrkade belopp finns inget att invända. Johan Lavås får därför ersättning av staten i enlighet med detta.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B.

Överklagande senast **fredagen den 21 februari 2025**.

Fredrik Johnsson

Jessica Lovén

Karin Gustin

I avgörandet har deltagit hovrättsrådet Fredrik Johnsson, kammarrättsrådet Jessica Lovén och hovrättsrådet Karin Gustin, referent, samt nämndemännen Birgitta Brannestål (skiljaktig) och Mikael Sjölund (skiljaktig).

Avräkningsunderlag, se bilaga C.

Skiljaktig mening, se bilaga D.

PARTER OCH DOMSLUT

Savas Akyol

Parter

Tilltalad

Savas Akyol, 19980906-5338
Köpmangatan 20 2 Tr, 852 31 Sundsvall
Medborgarskap: Turkiet

Offentlig försvarare
Advokat Johan Lavås
Mittadvokaterna HB
Nybrogatan 15 B, 871 30 Härnösand

Åklagare

Kammaråklagare Catharina Kjelsson
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Sundsvall
Box 721, 851 21 Sundsvall

Målsägande

1. Ulf ANDREAS Gröndal

Målsägandebiträde
Advokat Johan Backlund
Advokat Johan Backlund AB
Strandgatan 2, 852 31 Sundsvall

2. Fitim Ugzmailji

Målsägandebiträde
Advokat Daniel Nordfjäll
Norrlandsadvokaterna AB
Rådhusgatan 18 A, 852 31 Sundsvall

Domslut

Brott som Savas Akyol döms för

Grov misshandel (2 tillfällen), 2024-05-04, 3 kap 6 § 1 st brottsbalken

Detta är en avskrift av en elektronisk originalhandling.

Postadress
Box 467
851 06 Sundsvall

Besöksadress
Storgatan 39
Sundsvall

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–16:00

Telefon
060-18 67 00

E-post
sundsvalls.tingsratt@dom.se
Webb
www.sundsvallstingsratt.se

Påföljd

Fängelse 4 år

Utvisning

Begäran om utvisning avslås.

Skadestånd

Savas Akyol ska betala skadestånd till Fitim Ugzmailji med 60 000 kr. Beloppet avser ersättning för kränkning. Savas Akyol ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 maj 2024.

Savas Akyol ska betala skadestånd till Andreas Gröndal med 91 537 kr. Beloppet avser ersättning för kränkning med 80 000 kr, ersättning för sveda och värk med 1 550 kr, ersättning för läkarkostnader med 1 320 kr, ersättning för förstörda kläder med 3 000 kr och ersättning för inkomstförlust med 5 667 kr. Savas Akyol ska också betala ränta på beloppet enligt 6 § räntelagen (1975:635) från den 4 maj 2024.

Förverkande och beslag

I beslag tagen bordskniv förklaras förverkad (Polismyndigheten, Region Nord, Utredning 2 PO Västernorrland, beslagsliggare 2024-5000-BG53991 nr. 1). Beslaget ska bestå.

Brottsofferfond

Savas Akyol ska betala en avgift till brottsofferfonden på 1 000 kr.

Ersättning och återbetalning

Johan Lavås ska få ersättning av staten med 235 386 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 137 408 kr arbete
- 43 400 kr tidsspillan
- 7 501 kr utlägg
- 47 077 kr mervärdesskatt

Daniel Nordfjäll ska få ersättning av staten med 100 541 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 76 933 kr arbete
- 3 500 kr tidsspillan
- 20 108 kr mervärdesskatt

Johan Backlund ska få ersättning av staten med 92 816 kr. Beloppet fördelas enligt följande:

- 74 253 kr arbete
- 18 563 kr mervärdesskatt

Staten ska stå för kostnaderna.

Övrigt

Savas Akyol ska vara kvar i häkte tills fängelsestraffet får verkställas.

YRKANDEN

Åtalspunkt 1

Åklagaren har begärt att Savas Akyol ska dömas för försök till mord enligt 3 kap 1 § och 11 § samt 23 kap 1 § brottsbalken.

Åklagaren har begärt att Savas Akyol ska dömas för grov misshandel enligt 3 kap 6 § 1 st brottsbalken.

Åklagaren har angett följande gärningsbeskrivning.

1.1 FÖRSÖK TILL MORD (5000-K529287-24)

Savas Akyol har försökt döda Andreas Gröndal genom att med kraft hugga eller sticka en bordskniv genom hans hals. Det hände den 4 maj 2024 på restaurang Subway, Köpmangatan 1, Sundsvall, Sundsvalls kommun.

Det fanns en fara för att brottet skulle fullbordas eftersom bordskniven passerade livsviktiga organ (luftstrupen) och kärl i halsen och det enbart var tillfälligheter som gjorde att luftstrupen eller något större kärl inte skadades av våldet.

Savas Akyol begick gärningen med uppsåt.

Ansvarsyrkande i andra hand

GROV MISSHANDEL

Savas Akyol har med kraft huggit eller stuckit Andreas Gröndal i halsen med en bordskniv. Det hände den 4 maj 2024 på restaurang Subway, Köpmangatan 1, Sundsvall, Sundsvalls kommun. Andreas Gröndal orsakades en skarpkantad sårkanal på halsen med en förmodad ingångsöppning på den högra sidan och utgång på halsens framsida.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom gärningen var livsfarlig och Savas Akyol visat särskild hänsynslöshet eller råhet genom att hugga eller sticka Andreas Gröndal i halsen med en bordskniv.

Savas Akyol begick gärningen med uppsåt.

1.2 GROV MISSHANDEL (5000-K529287-24)

Savas Akyol har med kraft huggit eller skurit Fitim Ugzmailji i ansiktet/läppen med en bordskniv. Det hände den 4 maj 2024 på

restaurang Subway, Köpmangatan 1, Sundsvall, Sundsvalls kommun.
Fitim Ugzmailji orsakades en cirka tio centimeter lång skarpkantad
sårskada på överläppen.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom Savas Akyol visat särskild
hänsynslöshet eller råhet genom att hugga eller skära Fitim Ugzmailji i
ansiktet/läppen med en bordskniv.

Savas Akyol begick gärningen med uppsåt.

Utvisning

Åklagaren har begärt att Savas Akyol ska utvisas ur Sverige och förbjudas att
återvända hit.

Skadestånd

Fitim Ugzmailji har begärt att Savas Akyol ska betala skadestånd med
60 000 kr.

Beloppet avser ersättning för kränkning. Ränta enligt 6 § räntelagen
(1975:635) har begärts på beloppet från den 4 maj 2024.

Andreas Gröndal har begärt att Savas Akyol ska betala skadestånd med
261 537 kr.

Beloppet avser ersättning för kränkning med 250 000 kr, ersättning för sveda
och värk med 1 550 kr, ersättning för läkarkostnader med 1 320 kr, ersättning
för förstörda kläder med 3 000 kr och ersättning för inkomstförlust med 5 667
kr. Ränta enligt 6 § räntelagen (1975:635) har begärts på beloppet från den 4
maj 2024.

Förverkande och beslag

Åklagaren har yrkat att i beslag tagen bordskniv ska förverkas från Savas
Akyol enligt 36 kap. 2 § brottsbalken (Polismyndigheten, Region Nord,
Utredning 2 PO Västernorrland, beslagsliggare 2024-5000-BG53991 nr. 1).

INSTÄLLNINGAR M.M.

Savas Akyol har inte accepterat att bli dömd för något brott. Savas Akyol har gått med på att han orsakat Andras Gröndal och Fitim Ugzmailji påstådda skador, men anser att detta inte är brottsligt eftersom han handlat i självförsvar (nödvärn) eller att han inte kunnat besinna sig. Under inga omständigheter har han haft för avsikt att skada eller beröva någon livet.

Savas Akyol har motsatt sig åklagarens utvisningsyrkande.

Savas Akyol har inte gått med på att betala skadestånd till Andreas Gröndal och Fitim Ugzmailji. Savas Akyol har accepterat att betala de begärda beloppen (vitsordat som skäligt) om han döms fullt ut för gärningarna. Om gärningen i åtalpunkten 1.1 skulle rubriceras som grov misshandel har Savas Akyol accepterat att betala 60 000 kr i kränkingsersättning till Andreas Gröndal. Sättet att beräkna ränta har godtagits.

Det särskilda yrkandet om förverkande av i beslag tagen bordskniv har medgetts.

UTREDNING

Savas Akyol har hört över åtalet. På åklagarens begäran har målsägandeförhör hållits med Andras Gröndal och Fitim Ugzmailji samt vittnesförhör med Lulzim Ugzmailji, Patricio Mancilla Morales, Kudret Akyol, Daniel Backlund, Jesper Östberg, Evelina Vestin, kirurgen Oskar Hedin och överläkaren och specialisten i rättsmedicin Anders Rietz.

Åklagaren har lagt fram omfattande skriftlig bevisning, vars närmare innehåll framgår av anteckningarna från huvudförhandlingen, däribland händelse-

rapport, brottsplatsundersökning, rättsintyg, sakkunnigutlåtanden och fotografier. Åklagaren har även spelat upp övervakningsfilmer från Subway och en film från en mobiltelefon.

TINGSRÄTTENS BEDÖMNING

Av utredningen framgår inledningsvis följande

Andreas Gröndal, Fitim Ugzmailji, Lulzim Ugzmailji och Patricio Mancilla Morales är vänner och arbetskamrater. På kvällen och natten mellan den 3 och 4 maj 2024 var de ute och firade tillsammans med andra kollegor i Sundsvall. De hade alla druckit alkohol. Innan de gick hem, omkring kl. 3 på natten, stannade de på snabbmatsrestaurangen Subway för att äta. På övervakningsfilmen från restaurangen syns att de fyra står i kön för att beställa och skojar med varandra. Under tiden som de står i kön kommer Kudret Akyol in på Subway och även han ställer sig i kön för att beställa mat.

Kudret Akyol är bror till Savas Akyol. De båda bröderna hade också varit ute och festat under natten och de hade skiljts åt strax innan Kudret Akyol gick in på Subway för att beställa mat. Savas Akyol, som bor nära, gick i stället hem till sig.

Av förhören framgår att Andreas Gröndal råkade trampa Kudret Akyol på foten när de köade till kassan. Efter det uppstod en ordväxling mellan dem och även Andreas Gröndals vänner blev inblandade. Det framgår av övervakningsfilmen att stämningen blev upprörd och på filmen syns att Kudret Akyol ringer ett samtal på sin mobiltelefon. Det är klarlagt såväl genom samtalslistor som genom förhör att Kudret Akyol ringde till Savas Akyol och bad honom att komma till Subway. Samtalet varade ca 20 sekunder. Det är okänt vad som exakt sades under samtalet men av övervakningsfilmer framgår att Savas Akyol direkt lämnade hemmet och sprang till Subway, iklädd endast en tunn jacka på sin bara överkropp.

Övervakningsfilmer och analyser av dessa filmer visar tydligt att ett slagsmål uppstod mellan å ena sidan de fyra vännerna och å andra sidan bröderna Akyol, omgående när Savas Akyol kommit in i restaurangen. Samtliga sex personer var aktiva i slagsmålet, som slutade med att de fyra vännerna lämnade restaurangen. Även bröderna gick kort därefter ut ur restaurangen och bråket fortsatte utanför innan polisen kom och gick emellan. Samtliga inblandade har varit misstänkta för misshandel men misstankarna har lagts ned, med undantag mot Savas Akyol.

Savas Akyol är åtalad för att han har skurit Fitim Ugzmailji med en bordskniv på överläppen och för att han huggit Andreas Gröndal med samma bordskniv i halsen. Målet gäller om Savas Akyol gjort sig skyldig till försök till mord av Andreas Gröndal, alternativt grov misshandel av Andreas Gröndal samt om han gjort sig skyldig till grov misshandel av Fitim Ugzmailji.

Ska Savas Akyol dömas för grov misshandel av Fitim Ugzmailji?

Savas Akyol ska dömas för grov misshandel i enlighet med gärningspåståendet i åtalspunkten 1.2. Skälen för det är följande.

Fitim Ugzmailji har kort sammanfattat berättat följande. Han stod vid ingången till Subway när dörren öppnades. Savas Akyol skrek högt när han kom in. Allt gick väldigt fort och Fitim kände ganska direkt en brännande känsla i ansiktet. Han såg inte kniven då men kände med tungan direkt att något inte stämde, allt ”bara satt löst”. Det blödde också mycket från munnen. Någon skrek att det var en kniv. Fitim och hans vänner försökte försvara sig genom att slåss med stolar. På något sätt tror han att alla blev trötta till slut och då lämnade han restaurangen. När Savas kom ut var han fortfarande aggressiv. Fitim åkte ambulans till sjukhuset. Han fick morfin och såret syddes ihop.

Området runt entrén skymms av en pelare och syns därför inte bra på övervakningsfilmen från Subway. Det framgår dock av såväl förhör som ärendeanalys från kamerorna att Fitim Ugzmailji och Kudret Akyol stod bredvid varandra mellan pelaren och ingången när Savas Akyol kom in på restaurangen. Enligt ärendeanalysen går det inte att se vem som utdelade det första slaget men det syns att Fitim slog mot någon och att han också blev träffad av något i ansiktet. Kort därefter rör sig Fitim Ugzmailji till höger och ser ut att ta sig för ansiktet. Fitim Ugzmailjis uppgift om att han fick skadan över läppen kort efter att Savas Akyol kom in i lokalen får därför visst stöd av filmerna och ärendeanalysen. Det är också utrett, genom Savas Akyols egna uppgifter i förening med övrig utredning, att Savas Akyol hade en bordskniv i handen när han kom till Subway som han använde i slagsmålet.

Att Savas Akyol orsakade Fitim Ugzmailji skadan i ansiktet med bordskniven får starkt stöd av journalanteckningar, fotografier och rättsintyg av vilka sammanfattningsvis följande framgår. Fitim Ugzmailji hade ett ca 10 cm stor sårskada på överläppen. Enligt rättsintyget talar dokumentationen av skadan starkt för att skadan orsakades av skarpt våld och är förenlig med att Fitim Ugzmailji blev skuren i ansiktet med en kniv eller annat eggvasst föremål. Några närmare bedömningar, exempelvis om det eggvassa föremålets beskaffenhet, var inte möjliga att göra utifrån det lämnade underlaget. Enligt rättsläkaren var skadan inte livshotande och förväntas läka med bestående ärrbildning som följd.

Sammantaget anser tingsrätten att åklagaren genom den presenterade utredningen har bevisat de objektiva omständigheterna i gärningspåståendet.

Savas Akyols uppgifter och frågan om nödvärn

Savas Akyol har uppgett att han skulle försvara sig och sin bror och att han aldrig avsåg att döda eller skada någon. Savas Akyol har kort sammanfattat berättat följande. Savas satt hemma och åt när Kudret ringde honom. Han har

en väldigt nära relation till sin bror och hörde på rösten att Kudret var hotad och angripen. Det var flera röster i bakgrunden. Kudret sade att han var rädd och ville att Savas skulle komma. Savas sprang då fort till Subway, som ligger nära. Savas tog med sig en bordskniv för säkerhetsskull. Syftet var inte att skada någon med kniven – då hade han tagit en vassare kniv – utan att kunna skrämmas med den. Sådär i efterhand ångrar han att han tog med bordskniven. Direkt han kom in på Subway fick han ett slag och tappade sina glasögon. Därför såg han väldigt dåligt inne i lokalen. Savas fick massor av smällar och stolar i huvudet. Savas viftade/svepte omkring sig med kniven men syftet var inte att skada någon utan bara att försvara sig och sin bror. Han märkte inte att Fitim och Andreas, som han inte känner sedan tidigare, blev skadade av kniven.

Kudret Akyol har bekräftat att han kände sig rädd och hotad när han ringde till Savas Akyol, men att syftet egentligen bara var att ha någon som kunde följa honom när han gick hem. Kudret Akyol minns inte hur slagsmålet började och har uppgett att han inte såg när Andreas Grönlund och Fitim Ugzmailji blev skadade.

Savas Akyols uppgifter och bevisning talar inte mot de slutsatser som tingsrätten dragit av åklagarens bevisning tidigare. Det är alltså styrkt att Savas Akyol huggit/skurit Fitim Ugzmailji i ansiktet/läppen med bordskniven och att Fitim Ugzmailji därigenom fick den påstådda skadan i läppen.

Den fråga tingsrätten ska ta ställning till är om gärningen har begåtts i nödvärn och inte varit uppenbart oförsvarlig med hänsyn till angreppets beskaffenhet, det angripnas betydelse och omständigheterna i övrigt, se 24 kap. 1 § brottsbalken. För det fall det skulle anses att Savas Akyol gjort mer än vad som är tillåtet enligt bestämmelsen om nödvärn har han gjort gällande att han ändå ska vara fri från ansvar, eftersom omständigheterna varit sådana att han svårligen kunnat besinna sig, se 24 kap. 6 § brottsbalken.

När någon framställer en invändning om nödvärn har åklagaren bevisbördan för att rätt till nödvärn inte föreligger. Det innebär att åklagaren ska presentera så mycket bevisning att invändningen framstår som obefogad (se t.ex. NJA 2005 s. 237).

Uppgifterna i telefonsamtalet från Kudret Akyol har enligt tingsrätten inte varit sådana att de i sig gett Savas Akyol rätt att angripa någon med en bordskniv. Något i samtalet gjorde dock att Savas Akyol kände sig manad att ta med sig bordskniven och föranledde honom även att springa till Subway. I fråga om vem som utdelade första slaget saknas bra bevisning. Det syns inte på någon övervakningsfilm och inget oberoende vittne har kunnat uttala sig i frågan. Mot den bakgrunden har tingsrätten att utgå från vad Savas Akyol uppgett om att han fick ett slag i ansiktet direkt när han in på Subway. Att Savas Akyol skulle ha tappat glasögonen i samband med detta motbevisas dock av närbilder från övervakningsfilm, där det tydligt syns att han alltså har på sig glasögonen längre in i händelseförloppet. Savas Akyols uppgift om att han såg dåligt när han viftade med kniven omkring sig är därmed motbevisad.

Savas Akyol agerande – att skada Fitim Ugzmailji i ansiktet med bordskniven – står i uppenbart missförhållande till det slag han uppger sig ha fått när han kom in på Subway. Hans handlande har varit uppenbart oförsvarligt och omständigheterna har inte varit sådana att han svårligen kunnat besinna sig. Han kan därför inte undgå ansvar för brott.

Rubricering

Savas Akyols agerande utgör ett misshandelsbrott. Gärningen ska rubriceras som grov misshandel på de skäl som åklagaren angett.

Ska Savas Akyol dömas för försök till mord av Andreas Gröndal?

Savas Akyol ska inte dömas för försök till mord. Han ska däremot dömas för grov misshandel i enlighet med åklagarens andrahandsyrkande. Skälen för detta är följande.

Savas Akyol har huggit Andreas Gröndal i halsen med en bordskniv

Av övervakningsfilmen och vittnets mobilfilm, tillsammans med den ärendeanalys som polisen gjort över filmerna och den medicinska utredningen, är det ställt utom rimligt tvivel att Savas Akyol har huggit Andreas Gröndal i halsen med bordskniven. Andreas Gröndal fick en skarpkantad sårkanal med förmodad ingångsöppning på halsens högra sida och utgång på halsens framsida.

Efter slagsmålet lämnade Andreas Gröndal, tillsammans med sina vänner, restaurangen. Andreas Gröndal satte sig ganska omgående i en taxi och åkte till sjukhuset där skadan i halsen syddes ihop. Andreas Gröndal kunde lämna sjukhuset dagen därpå. Enligt den medicinska utredningen var Andreas Gröndals skador inte livshotande. Av förhöret med Oskar Hedin framgår emellertid att det finns flera viktiga strukturer i anslutning till sårkanalen, t.ex. luftstrupen och stora halskär, som kunnat skadas om kniven tagit en lite annan vinkel och att skadorna då snabbt hade kunnat bli livshotande. Det är därför ställt utom rimligt tvivel genom den medicinska utredningen att det enbart var tillfälligheter som gjorde att luftstrupen eller något större kärl inte skadades av våldet och att Andreas Gröndal då hade kunnat dö.

Objektivt är det därmed möjligt att bedöma gärningen som försök till mord. För att Savas Akyol ska dömas för försök till mord krävs dock att hans agerande inte kan bedömas vara straffritt. Det krävs också att han har haft ett s.k. överskjutande uppsåt, dvs. att han har haft uppsåt inte bara att orsaka

Andreas Gröndal de aktuella skadorna utan också till att Andreas Gröndal skulle dö.

Savas Akyols agerande är inte straffritt

Savas Akyol har invänt att det förelåg en nödvärnssituation och att hans handlande inte var uppenbart oförsvarligt. Situationen var också sådan att han svårligen kunde besinna sig.

Det framgår på film från händelseförloppet, tillsammans med polisens ärendeanalys, att Savas Akyol stack Andreas Gröndal i halsen under slagsmålet. Slagsmålet var mellan å ena sidan Andreas Gröndal och hans tre vänner och å andra sidan bröderna Akyol. Att Savas Akyol hade rätt att försvara sig och sin bror under slagsmålet är klart men Savas Akyol har dock inte haft rätt att försvara sig på ett uppenbart oförsvarligt sätt. Det är tydligt att det inte är tillåtet att möta slag, även med stolar, med knivhugg i halsen.

Det framgår inte på vilket sätt Savas Akyol menar att han ska ha haft svårt att besinna sig. Den bakgrundsinformation som han fick via telefonsamtalet från Kudret Akyol kan inte ha varit sådan att den i sig gjorde att Savas Akyol fick svårt att kontrollera sitt handlande. Situationen har inte varit sådan att Savas Akyol haft svårt att besinna sig på det sätt som förutsätts i 24 kap. 6 § brottsbalken. Det innebär att Savas Akyol inte kan gå fri från ansvar.

Savas Akyol har inte haft uppsåt att försöka döda Andreas Granlund

Nästa fråga som tingsrätten ska ta ställning till är om Savas Akyol ska dömas för försök till mord. Avgörande för detta är om Savas Akyol haft uppsåt att Andreas Granlund skulle dö. Vid försöksbrott finns det särskilda svårigheter att bedöma uppsåtet, eftersom det ska vara bevisat att uppsåtet sträckt sig utöver det faktiska händelseförloppet.

Savas har nekat till att han hade för avsikt att döda Andreas Grönlund och det har inte framkommit några omständigheter i målet som tyder på att Savas Akyol hade det som direkt avsikt. Inte heller är det visat att han vid gärnings-tillfället hade insikt om att det var en i det närmaste ofrånkomlig följd av agerandet att Andreas Grönlund skulle dö. Därmed är det enligt tingsrättens mening inte visat att Savas Akyol agerat med s.k. avsikts- eller insiktsuppsåt.

Frågan är då om Savas Akyol haft s.k. likgiltighetsuppsåt i förhållande till Andreas Grönlunds död. Högsta domstolen har bl.a. i rättsfallet NJA 2016 s 763 uttalat sig om hur prövningen av om likgiltighetsuppsåt föreligger ska göras. Prövningen ska ske i två led. Först ska frågan ställas om gärningsmannen var medveten om risken för att handlandet kunde leda till en viss effekt. Om så var fallet är det avgörande om effekten var ett relevant skäl för honom eller henne att vid gärningstillfället avstå från gärningen. För att ett likgiltighetsuppsåt ska vara aktuellt krävs det i allmänhet att risken enligt gärningsmannens föreställning var avsevärd. Det innebär att risken för effekten – i det här fallet döden – måste ligga ganska högt på en sannolikhetskala. Enligt Högsta domstolen är det av avgörande betydelse vad gärningsmannen i gärningsögonblicket tror angående effekten. Högsta domstolens slutsatser är att det är fråga om likgiltighetsuppsåt när gärningsmannen är medveten om risken för effekten och gärningsmannen vid gärningstillfället antingen uppfattade att det fanns en mycket hög sannolikhet för effekten eller att han eller hon utgick från eller antog att effekten skulle inträda. Vid impulsstyrda våldsbrott är angreppssättet och den effekt som detta typiskt sett är ägnat att orsaka normalt en utgångspunkt. Exempelvis är knivhugg mot halsen, bröstet eller ryggen typiskt sett förenade med livsfara. Det är av betydelse vad gärningsmannen med hänsyn till omständigheterna rimligen haft att räkna med (se NJA 2016 s.763 punkterna 21–24).

Att Savas Akyol riktat sitt hugg mot halsen är en omständighet som talar för att Savas Akyol ska ha insett att gärningen var förenad med livsfara. Angreppssättet samt att Savas Akyol hade med sig kniven när han kom till Subway talar för att han var likgiltig inför effekten att Andreas Gröndal skulle dö. Till detta kommer

Savas Akyols upprörda sinnesstämning. Vid bedömningen av Savas Akyols uppsåt går det emellertid inte att bortse från att vapnets karaktär – en rundad bordskniv – typiskt sett inte orsakar den typ av stickskada som Andreas Gröndal fick. Både Oskar Hedin och Anders Rietz har uttryckt förvåning kring att vapnet var en bordskniv och Anders Rietz har till och med skrivit i sitt rättsintyg att han bedömer att utseendet på kniven talar emot att den orsakat skadorna (även om den bedömningen inte utesluter alternativet). Att Savas Akyol som vapen använde en bordskniv som tillhygge talar emot att han vid gärningstillfället uppfattade att det fanns en mycket hög sannolikhet för att Andreas Gröndal skulle dö eller att han utgick från eller antog att Andreas Gröndal skulle dö. Till detta kommer att det var en situation där flera personer angrep varandra från olika håll samtidigt. Mot bakgrund av detta anser tingsrätten sammantaget att det inte är ställt utom rimligt tvivel att Savas Akyol vid gärningstillfället var likgiltig även inför förverkligandet av risken för att Andreas Gröndal skulle avlida av sina skador. Han har därmed inte haft uppsåt i förhållande till gärningen och i förhållande till att Andreas Gröndal skulle kunna dö. Savas Akyol kan därför inte dömas för försök till mord.

Savas Akyol döms för grov misshandel

Åklagaren har i andra hand gjort gällande att Savas Akyol ska dömas för grov misshandel. Savas Akyols handlande utgör ett misshandelsbrott. Brottet ska rubriceras som grovt på de skäl som åklagaren gjort gällande.

Påföljd

Savas Akyol döms för grov misshandel i två fall. Det allvarligaste brottet är gärningen mot Andreas Gröndal som bestod i ett hugg med en kniv i halsen. Skadorna var inte livshotande även om gärningen i sig var livsfarlig. Tingsrätten utgår också från att Savas Akyol haft nödvärnsrätt men att han på ett mycket tydligt sätt har överskridit denna rätt, både mot Andreas Gröndal och Fitim Ugzmailji. Brottslighetens straffvärde motsvarar enligt tingsrättens

bedömning fängelse fyra år. Det saknas förutsättningar att bestämma straffet till annat än fängelse. Straffets längd bestäms till fyra års fängelse.

Skadestånd

Andreas Gröndal

Eftersom Savas Akyol döms för grov misshandel av Andreas Gröndal ska han betala skadestånd till honom. Kränkningersättning ska bedömas utifrån brottslighetens allvar med objektiva utgångspunkter som grund. Tingsrätten bedömer kränkningersättningens storlek till 80 000 kr. Övriga belopp är vitsordade och ska bifallas. Om räntan råder inte heller tvist.

Fitim Ugzmailji

Eftersom Savas Akyol döms för grov misshandel av Fitim Ugzmailji ska han betala skadestånd även till honom. Om beloppet och räntan råder inte tvist.

Utvisning

Savas Akyol är inte svensk medborgare. Fråga uppkommer därför om han till följd av de brott han begått ska tillåtas stanna kvar i landet.

Savas Akyol döms för allvarlig våldsbrottslighet och de allmänna förutsättningarna för utvisning är uppfyllda. Inte heller finns något hinder mot att ett utvisningsbeslut verkställs.

Savas Akyol har haft permanent uppehållstillstånd sedan den 26 juni 2019 på grund av anknytning till sin före detta fru, de skildes den 7 februari 2024. Savas Akyol har en femårig son som bor hos honom varannan vecka. Savas Akyol har också arbete och bostad.

Vid intresseavvägningen mellan vikten att utvisa en person och personens anknytning till det svenska samhället ska domstolen särskilt beakta i vilken

utsträckning som utlänningen har etablerat sig här. I detta fall är Savas Akyols sons behov av kontakt med sin pappa den i sig viktigaste omständigheten. Det framstår som uppenbart att kontakten skulle påverkas starkt negativt om Savas Akyol utvisades till Turkiet. En samlad bedömning av vad som framkommit om Savas Akyols personliga förhållanden och de konsekvenser ett utvisningsbeslut kan komma att få för hans son, leder tingsrätten därför till slutsatsen att det inte är proportionerligt att utvisa honom ur Sverige. Yrkandet om utvisning ska därför avslås.

Häktning

Savas Akyol ska vara fortsatt häktad tills fängelsestraffet får verkställas. Skälet är att straffskalan för brotten är fängelse i minst ett år och sex månader och det inte är uppenbart att det saknas risk för att han håller sig undan straffet.

Övrigt

Eftersom Savas Akyol döms för brott som har svårare straff än penningböter i straffskalan, ska han betala en avgift till Brottsofferfonden.

Det särskilda yrkandet om förverkande av i beslag tagen kniv är medgivet och lagligen grundat. Det ska därför bifallas.

Tingsrätten har gått igenom respektive kostnadsräkning och har inte något att anmärka på ersättningsanspråken. Åklagaren har fått yttra sig har inte heller haft några synpunkter på den nedlagda tiden. Med hänsyn till målets omfattning och karaktär anser tingsrätten att de begärda ersättningarna framstår som skäligen. På grund av fängelsestraffets längd anser tingsrätten att staten ska stå för kostnaderna.

RÄTTEN

Tf. lagmannen Karin Johnsson Rydh samt nämndemän.

Digitalt signerad av tf. lagmannen Karin Johnsson Rydh

ÖVERKLAGANDEINFORMATION

Hur man överklagar

Överklagandet ska ha kommit in till Sundsvalls tingsrätt senast **den 9 december 2024**. Överklagandet ska vara skriftligt. Sundsvalls tingsrätt skickar det vidare till Hovrätten för Nedre Norrland.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid så har den andra parten också rätt att överklaga, även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv Sundsvalls tingsrätt och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet. Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför. Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen till en huvudförhandling.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till Sundsvalls tingsrätt. Tänk på att skicka det i god tid med hänsyn till postgången.

Vad händer sedan?

Sundsvalls tingsrätt kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Om det har kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet har kommit in i tid skickar domstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Hovrätten för Nedre Norrland.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även Hovrätten för Nedre Norrland skicka brev på det sättet.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till Hovrätten för Nedre Norrland tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning. Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att ta med allt du vill föra fram i överklagandet.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd. Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen och det är kopplat till en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall:

1. Hovrätten bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten har dömt rätt.

2. Hovrätten anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
3. Hovrätten behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
4. Hovrätten bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Mer information finns på www.domstol.se. Ta kontakt med Sundsvalls tingsrätt eller Hovrätten för Nedre Norrland om du har frågor.

HOVRÄTTEN FÖR
NEDRE NORRLAND
Rotel 12
Handläggare 5

AVRÄKNINGSUNDERLAG
2025-01-24
Sundsvall

Aktbilaga
Mål nr B 2059-24

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelsetid 19980906-5338	Datum för dom/beslut 2025-01-24
Efternamn Akyol	Förnamn Savas

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad

Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2024-05-04	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- ☐ Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- ☐ Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska i vissa fall tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 och 27 § förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

.....
Karin Gustin

HOVRÄTTEN FÖR
NEDRE NORRLAND
Rotel 12
Handläggare 5

BILAGA
2025-01-21

Mål nr
B 2059-24

Skiljaktig mening i hovrätten

Nämndemännen Birgitta Brannestål och Mikael Sjölund är skiljaktiga beträffande bedömningen av Savas Akyols uppsåt och anför följande. Vi delar majoritetens uppfattning beträffande de omständigheter som talar för att Savas Akyol varit likgiltig inför effekten att Andreas Gröndal skulle avlida. Vi anser dock inte att situationen som sådan eller omständigheten att Savas Akyol använde en bordskniv som tillhygge talar emot att han vid gärningstillfället uppfattade att det fanns en mycket hög sannolikhet för att Andreas Gröndal skulle dö. Vi anser därför att det är ställt utom rimligt tvivel att Savas Akyol vid gärningstillfället var likgiltig inför effekten att Andreas Gröndal skulle avlida av sina skador. Vi anser därför att han ska dömas för försök till mord. Överröstad i den delen är vi i övrigt ense med majoriteten.

Dok.Id 238095

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 170 851 03 Sundsvall	Södra Tjörngatan 2	060-18 68 00 E-post: hovratten.nedrenorrland@dom.se www.hovrattenfordrenorrland.se		måndag – fredag 08:00–16:00

Hur man överklagar hovrättens avgörande

Den som vill överklaga hovrättens avgörande ska göra det genom att skriva till Högsta domstolen. Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till hovrätten.

Senaste tid för att överklaga

Överklagandet ska ha kommit in till hovrätten senast den dag som anges i slutet av hovrättens avgörande.

Beslut om häktning, restriktioner enligt 24 kap. 5 a § rättegångsbalken eller reseförbud får överklagas utan tidsbegränsning.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar hovrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta domstolen.

Prövningstillstånd i Högsta domstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande. Högsta domstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen eller om
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning, att domvilla förekommit eller att målets utgång i hovrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Överklagandets innehåll

Överklagandet ska innehålla uppgifter om

1. klagandens namn, adress, e-postadress och telefonnummer,
2. det avgörande som överklagas (hovrättens namn och avdelning samt dag för avgörandet och målnummer),
3. den ändring i avgörandet som klaganden begär,
4. de skäl som klaganden vill ange för att avgörandet ska ändras,
5. de skäl som klaganden vill ange för att prövningstillstånd ska meddelas, samt
6. de bevis som klaganden åberopar och vad som ska bevisas med varje bevis.

Förenklad delgivning

Om målet överklagas kan Högsta domstolen använda förenklad delgivning vid utskick av handlingar i målet, under förutsättning att mottagaren där eller i någon tidigare instans har fått information om sådan delgivning.

Mer information

För information om rättegången i Högsta domstolen, se www.hogstodomstolen.se